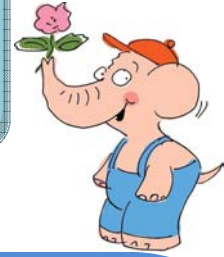


פרשת בראשית



לעמוד בפני הפיתוי

הפיתוי המופיע בפרשה הוא נושא מרכזי שהשפיע למעשה על כל ההתפתחות האנושית על פי ספר בראשית, בעקבות הפיתוי נאלץ האדם להיפרד מגן עדן, ומאז למעשה כל אורח חייו וחיי צאצאיו השתנה.

מהותו של הפיתוי היא משיכה לדבר שאנו יודעים שאסור לנו לעשות. משיכה זו חזקה מן האיסור ואנו בוחרים לעשות את המעשה בכל זאת.

חינו מלאים פיתויים, דברים שאנו אמורים לעשות או לא לעשות ומנגד דברים המפתים אותנו לנהוג בדיוק להיפך.

אצל ילדים לעיתים הפיתוי חזק ומשפיע יותר כיוון שדעתם לא מגובשת עדיין.

במכתב של חידקל מופיע סוג מוכר של פיתוי שבו נפגשים הילדים (וגם מבוגרים בדיאטה...) - הרצון לאכול משהו שנאסר עליי, במכתב גם מופיעה התגובה האופיינית לאחר ההתפתות: ההסבר – מדוע זה לא אשמתי, או מדוע זה לא נורא כל-כך... אחד הדברים היחידים שעשויים לסייע כדי לעמוד בפני פיתויים הוא המחשבה על התוצאה: מה יקרה ברגע שאחרי ההתפתות.



כדאי לעיין במדור בין השורות

בסיפור מוצג מהלך הפוך להתפתות. מסופר על אדם ה"שבוי" כבר בפיתוי מסוים ומצלח להחלץ ממנו. לעיתים מקבל הפיתוי ממד של הרגל (התפתות לאוכל אסור, לאמירת רכילות, להעלבת אח או חבר ועוד), במקרים כאלה אנחנו רגילים להתפתות למרות האיסור וקשה לנו עוד יותר להחלץ מן המצב. במקרים כאלה דרושה לעיתים החלצות עקרונית, ושינוי בגישה (כפי שעשו האלים למידאס). במציאות היומיומית יישאר בדרך כלל הצורך להתמודד בכל פעם מחדש עם הפיתוי, אך יש תקווה שההתמודדות תהיה פשוטה יותר בפעם נוספת של התמודדות.



על המדרש

המדרש עוסק בתכונה אנושית המוכרת לכולנו: הדחף לעשות דברים שליליים או חיוביים. חשוב מאוד להבין את המושגים "יצר טוב" ו"יצר רע" ולהבהיר אותם על פי עולם המושגים של התלמידים. אפשר לעשות זאת בעזרת השאלות המופיעות בספר. המדרש משתמש בדימוי ציורי, היכול לסייע לדין ולהבהיר כיצד פיתוי קטן הופך לגדול: בתחילה רואים רק חוט דק המושך אותנו בעדינות, לדוגמה: ילד רואה את עוגת יום ההולדת של אחיו במקרה, וחוט דק משכנע אותו להושיט יד ולקחת דובדבן. אל החוט הזה מצטרף עוד אחד ועוד אחד (קשה להפסיק לזלול...) עד שהם הופכים לכובלים: הוא לקח חתיכה כה גדולה, שרואים אותה – והוא יצטרך לתת את הדין (ואולי אף לשקר?).

הצעה לפעילות: אפשר לבקש מהתלמידים לתאר בעצמם מצבים שבהם ה"חוט הדק" הופך ל"עבותות" שקשה להשתחרר מהם. כדאי להבהיר כי סיפורי התלמידים יסופרו ללא ציון שמות המעורבים במקרה (לא שלהם עצמם ולא של זולתם).



מה בפרשה

- ❦ **בריאת העולם** - תיאור הבריאה בכל אחד מששת ימי בראשית, וביום השביעי - שבת. אלוהים ממלאכתו, וקידוש השבת.
- ❦ **סיפור גן עדן** - חזרה על בריאת העולם ובעיקר על בריאת האדם בצורה שונה מהמסופר קודם, תיאור בריאת האישה.
- ❦ **הרצח הראשון** - קורות בניהם של אדם וחווה – קין והבל. רצח הבל על ידי אחיו ועונשו של קין – גירוש מעל פני האדמה.
- ❦ **רשימת יחס** - מאדם עד נח.
- ❦ **מעשה בני האלוהים ובנות האדם** - בני האלוהים לוקחים להם נשים מבנות האדם. מהם נולדים הנפילים.